

Усе, що необхідно знати учасникам про поняття «еквівалент»

У цій статті розглянемо все, що потрібно знати учаснику про поняття «еквівалент», розберемо його тлумачення у загальному розумінні та відповідно до Закону [України «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон) з урахуванням Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України [від 12.10.2022 № 1178](#) (далі — Особливості), проаналізуємо випадки, коли замовники зобов'язані вказувати «або еквівалент», а коли ні. Додатково розмежуємо поняття «еквівалент» та «аналог», вирішимо, як учаснику надавати документи, якщо ним пропонується еквівалент.

Еквівалент — це

Поняття «еквівалент» нерідко використовується у публічних закупівлях та є важливим як для учасників, так і для замовників. Адже вираз «або еквівалент» має пряме відношення саме до предмета закупівлі, тобто безпосередньо до товару або послуги, які придбаваються замовниками під час проведення закупівель.

Замовники використовують поняття «еквівалент», щоб не обмежувати коло учасників та дотримуватися основних принципів здійснення публічних закупівель, зокрема добросовісної конкуренції, недискримінації учасників та рівного ставлення до них.

Еквівалент товару — це

Розпочнемо з загального тлумачення. Отже, еквівалент — це щось рівноцінне, рівнозначне, рівносильне; те, що повністю відповідає чому-небудь, може його замінювати або виражати (книжн.); товар, який виражає вартість інших товарів і на який вони обмінюються (*Словник української мови: в 11 томах. — Том 2, 1971. — Стор. 455*).

Еквівалентний (від лат. *aequivalens* — «однаковий», букв. «рівновартісний») — рівнозначний, рівноцінний, однаковий за величиною. Наприклад, еквівалентний обмін — обмін рівноцінними товарами, предметами, частками тощо.

Еквівалент — продукт або товар, який є рівнозначний, *рівноцінний іншому продукту або товару за своїми характеристиками*; еквіваленти можуть бути взаємозамінними при досягненні того ж самого або кращого результату (*матеріал з Вікіпедії*).

Водночас частиною 2 статті 158 Митного кодексу України визначено, що під еквівалентними товарами розуміються українські та іноземні товари, які є ідентичними за описовими, кількісними та технічними характеристиками іноземним товарам, які вони

замінюють, ввезеним для операцій з переробки на митній території України.

Еквівалент у відкритих торгах з особливостями

Далі розглянемо еквівалент у розрізі публічних закупівель, Закону та Особливостей. Нормами Особливостей передбачено, що відповідно до пункту 3 Особливостей замовники зобов'язані здійснювати публічні закупівлі товарів, робіт і послуг відповідно до Закону, з урахуванням цих особливостей.

При цьому стаття 5 Закону визначає, зокрема, такі принципи здійснення закупівель:

добросовісна конкуренція серед учасників;

максимальна економія, ефективність та пропорційність;

відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель;

недискримінація учасників та рівне ставлення до них.

Читайте також [«Лайфхаки дотримання принципів здійснення публічних \(воєнних\) закупівель»](#).

Так, поняття «еквівалент» у Законі фігурує тричі, а саме:

Згідно з абзацом 2 частини 4 статті 14 Закону у вимогах до предмета закупівлі, що містять посилання на конкретну торговельну марку чи фірму, патент, конструкцію або тип предмета закупівлі, джерело його походження або виробника, замовник може вказати, які аналоги та/або еквіваленти приймаються у пропозиціях учасників.

Абзацом 2 частини 3 статті 23 Закону передбачено, що в разі, якщо вичерпний опис характеристик скласти неможливо, технічні специфікації можуть містити посилання на стандартні характеристики, технічні регламенти та умови, вимоги, умовні позначення та термінологію, пов'язані з товарами, роботами чи послугами, що закуповуються, передбачені існуючими міжнародними, європейськими стандартами, іншими спільними технічними європейськими нормами, іншими технічними еталонними системами, визнаними європейськими органами зі стандартизації або національними стандартами, нормами та правилами. До кожного посилання повинен додаватися вираз «або еквівалент».

Відповідно до частини 4 статті 23 Закону технічні специфікації не повинні містити посилання на конкретні марку чи виробника або на конкретний процес, що

характеризує продукт чи послугу певного суб'єкта господарювання, чи на торгові марки, патенти, типи або конкретне місце походження чи спосіб виробництва. Якщо таке посилання є необхідним, воно повинно бути обґрунтованим та містити вираз «або еквівалент».

Варто зауважити, що під час здійснення закупівлі робіт «еквівалент» не застосовується, але застосовується для складових робіт у товарному вигляді, а саме: обладнання, устаткування, матеріалів, інвентарю тощо. Детальніше читайте на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) у статті «Застосування еквівалента при здійсненні закупівель робіт у чинній редакції Закону про закупівлі».

У яких випадках замовники зобов'язані вказувати «або еквівалент», а в яких — ні

Розглянемо випадки, коли замовник обов'язково вказує «або еквівалент».

Вираз «або еквівалент» застосовується при проведенні процедур закупівель. Крім того, з аналізу абзацу 2 частини 3 та частини 4 статті 23 Закону вбачається:

Якщо замовник не може скласти вичерпний опис характеристик, технічні специфікації можуть містити посилання на стандартні характеристики, технічні регламенти та умови, вимоги, умовні позначення та термінологію, пов'язані з товарами, роботами чи послугами, що закуповуються, передбачені існуючими міжнародними, європейськими стандартами, іншими спільними технічними європейськими нормами, іншими технічними еталонними системами, визнаними європейськими органами зі стандартизації або національними стандартами, нормами та правилами, при цьому до кожного посилання повинен додаватися вираз «або еквівалент».

Якщо замовник у вимогах до предмета закупівлі посилається на конкретну марку чи виробника або на конкретний процес, що характеризує продукт чи послугу певного суб'єкта господарювання, чи на торгові марки, патенти, типи або конкретне місце походження чи спосіб виробництва, замовник повинен мати обґрунтування такого посилання та зобов'язаний вказати «або еквівалент».

Коли вказувати «або еквівалент» не обов'язково

Замовник при формулюванні назви предмета закупівлі у річному плані та електронній формі оголошення про проведення відкритих торгів не зобов'язаний посилатися на конкретну торговельну марку чи фірму, патент, конструкцію або тип предмета закупівлі, джерело його походження або виробника, тож і вираз «або еквівалент» вказувати не

обов'язково. Детально інформацію щодо цього питання можна знайти на порталі RADNUK.COM.UA у статті [«Якщо двічі закупівля не відбулася, чи можна придбати еквівалент?»](#).

Різниця між поняттями «еквівалент» та «аналог»

Проаналізувавши тлумачення поняття «еквівалент», можемо дійти висновку, що коли йдеться про еквівалент предмета закупівлі, то всі характеристики повинні співпадати, товар чи послуга за всіма характеристиками повинні бути ідентичними. Для наочності наведемо приклад еквівалента товару (Приклад 1).

Приклад 1

Назва товару	Сік персиковий ТМ «Садочок» з м'якоттю, упаковка ТетраПак, об'єм 0,95 літра
Еквівалент товару	Сік персиковий ТМ «Сандора» з м'якоттю, упаковка ТетраПак, об'єм 0,95 літра

Аналог (згідно з визначенням, наведеним в Академічному тлумачному словнику) — те, у чому виявляється схожість, подібність до іншого предмета або явища (*Словник української мови: в 11 томах. — Том 1, 1970. — Стор. 42*). Наведемо приклад аналога товару (Приклад 2).

Приклад 2

Назва товару	Сік персиковий ТМ «Садочок» з м'якоттю, упаковка ТетраПак, об'єм 0,95 літра
Аналог товару	Сік яблучний ТМ «Садочок» освітлений, без м'якоті, упаковка ПюрПак, об'єм 0,95 літра

Таким чином, наведені у Прикладі 2 товари — аналогічні, оскільки вони не збігаються за всіма характеристиками та є тільки подібними і певною мірою схожими соками.

Зверніть увагу, що вираз «аналог» замовник може встановити виключно при проведенні спрощеної закупівлі, при проведенні процедур закупівель зазначення «аналога» недопустиме.

Подаємо тендерну / цінову пропозицію з еквівалентом

Як же бути з формулюванням «або еквівалент» учаснику при підготовці тендерної пропозиції?

Якщо учасник пропонує еквівалент товару, що вимагається замовником, додатково у складі тендерної пропозиції учаснику рекомендовано надавати таблицю за формою, яку встановив замовник (якщо форма не передбачена, тоді в довільній формі), яка в порівняльному вигляді містить відомості щодо основних технічних та якісних характеристик товару, що вимагається замовником, та еквівалентного товару, що пропонується учасником. При цьому якість запропонованого еквівалента товару має відповідати якості, що заявлена в технічній специфікації замовника. Таблиця повинна містити точну назву товару, яка пропонується учасником. Також додатково до таблиці або окремо бажано надати пояснення, що у складі тендерної пропозиції подається еквівалент.

Також учасник у пропозиції або інших документах, у яких міститься посилання на назву предмета закупівлі, повинен зазначити саме той товар, який пропонується до постачання за результатами тендеру. До того ж назва предмета закупівлі, яка зазначається учасником у тендерній пропозиції, буде перенесена до договору про закупівлю, який може бути укладений у разі перемоги. Предмет договору про закупівлю повинен бути конкретним.

Якщо в назві предмета закупівлі учасник залишить вираз «або еквівалент», замовник не зможе зрозуміти, який саме предмет закупівлі пропонується.

З позицією органу оскарження щодо поняття «еквівалент» ознайомтесь у статті [«Позиція АМКУ щодо застосування виразу „або еквівалент“»](#).

Висновки

Коли йдеться про еквівалент предмета закупівлі, то всі характеристики повинні співпадати, товар чи послуга за всіма встановленими замовником характеристиками повинні бути ідентичними. Аналогічні товари — це такі товари, які не збігаються за всіма характеристиками та є лише подібними і певною мірою схожими.

Вираз «або еквівалент» замовники зобов'язані застосовувати при проведенні процедур закупівель, зокрема у складі тендерної документації згідно з абзацом 2 частини 3 та частини 4 статті 23 Закону.

Якщо учасник пропонує еквівалент товару, що вимагається замовником, додатково у складі тендерної пропозиції учаснику рекомендовано надавати таблицю, яка в порівняльному вигляді містить відомості щодо основних технічних та якісних характеристик товару, що вимагається замовником, та еквівалентного товару, що пропонується учасником.

Учасник у пропозиції або інших документах, у яких міститься посилання на назву предмета закупівлі, повинен зазначити саме той товар, який пропонується до постачання за результатами тендеру. Якщо в назві предмета закупівлі учасник залишить вираз «або еквівалент», замовник не зможе зрозуміти, який саме предмет закупівлі пропонується.

За нагоди використовуйте зразок [гарантійного листа від виробника щодо відповідності товару вимогам замовника](#).

Рекомендуємо ознайомитися з електронною книгою [«Особливості здійснення закупівель на період дії воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування»](#).

NOVINI | СТАТТІ | ІНСТРУМЕНТИ | КОНСУЛЬТАЦІЇ | НАВЧАННЯ | ТЕНДЕРНИЙ СУПРОВІД | ВІДЕО

 Радник у сфері публічних закупівель
Все для закупівель на одному порталі

Підписатися

ЗАМОВНИКАМ ^ | УЧАСНИКАМ ^ | ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ ^ | ПРАВОВА БАЗА ^ | ЖУРНАЛИ | **КНИГИ** | ТЕСТИ

Головна — Книги

Особливості здійснення публічних закупівель на період дії воєнного стану та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування

👁 4784 22 Грудня 2023

Один відомий письменник якось сказав, що перемога є там, де є рух вперед. З порталом «Радник у сфері державних закупівель» ти приречений на перемогу та невпинний закупівельний розвиток. Тим більш, що життя осіб, дотичних до сфери публічних закупівель, не стоїть на місці, і редакція portalu RADNUK.COM.UA невпинно крокує в ногу з усіма закупівельними змінами. Тож, крокуйте з нами та читайте електронну книгу «Особливості здійснення закупівель на період дії воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування».

Буква Закону

- [Нормативка щодо публічних закупівель: стаття, яку варто зберегти](#)
- [Нормативно-правова база, що зазнала змін з 19.10.2022](#)
- [Порівнюємо редакції постанови Уряду про Особливості здійснення закупівель до та після 18.10.2022](#)
- [Огляд змін, які відбулися у зв'язку з ухваленням наказу ДП «Прозорро» від 20.10.2022 № 25](#)